

/

VERSLAG VAN DE OP DEN 14den MAART 1932 TE
MEKKA GEHOUDEN VERGADERING VAN DE MA-
DJLIS ASJ-SJAURA INDONESIA
o-----o

Gehouden in een der zalen van de woning van den sjeich Noeri Chalidi, waarin ook de school van de vereeniging Madjlis Asj-Sjaura Indonesia gehuisvest.

Aan de bestuurstafel zaten:

Djanan Thaib ..... voorzitter.
Boestami Ibrahim ..... 2de secretaris.
Mahmoed Padang ..... penningmeester.
Vier stoelen waren onbezet.

Er waren ongeveer 200 personen aanwezig, voor het grootste deel leerlingen, afkomstig van Palembang, Benkoelen en andere streken van Nederlandsch-Indië, maar vooral van Sumatra's Westkust. Er waren drie verslaggevers aanwezig, Abduldjalil Moekadasy voor de "Darmo Kondo" en "Pertja Selatan" A.B. Goelwi voor de "Soeara Islam" en "Tjahja Sumatra" Moesaddad Anwar voor ..... (een niet nader aangeduid blad).

Op het bord stond in het Arabisch geschreven:

Agenda der vergadering:

- I. Lezing over de opvoeding en het gemeenschapsleven in Europa door den Leeraar Adam Bachtiar.
- II. Lezing over de Hygiene door Sjeich Boestami.
- III. Algemeene beschouwingen.

Om half tien des avonds werd de vergadering geopend door den Voorzitter. Na de hamerslag volgt: "Vrede zij op U, Zijn Genade en Zijn Zegen, Lof Zij God, den Eenige, ik bid Hem om Leiding en Vergiffenis. O, gij, die gelooven, sterft niet, dan als Moslim!

Mijn geachte landgenooten! Vooreerst moet ik mijn dank be-
tuigen

2

dankbetuigen voor de komst mijner landgenooten op deze bijeenkomst, dewelke immers een teeken is, dat mijn compatriotten eenheid nog weten te waardeeren, vooral geldt mijn dank, degenen mijner broer~~en~~eders, die pas dezen keer hier in onze Madjlis samenkomen.

Waarlijk! dezen avond is onze vreugde grooter dan andere avonden. Hoewel onze Madjlis reeds vijf jaar heeft bestaan gevoel ik toch nimmer te voren zulk blijheid als hedenavond. Dit is geen wonder, immers dezen avond is het voor het eerst, dat we in ons midden mogen verwelkomen een lid onzer Indonesische gemeenschap, dat acht jaar in Europa als Student heeft geleefd, en een lezing zal houden van zijn beschouwingen nopens hetgeen hij in Europa heeft gezien aan ons, die zoo'n langen tijd al heeft gewoond in deze woestijnen. We kunnen haast zeggen, dat hij een onzer Indonesische kinderen is, die is uitgestuurd naar Europa om er de toestanden te bestudeeren en om daarna aan de Indonesische kinderen te verhalen hetgeen hij in Europa heeft gezien. Wat wetenschap betreft - zei de voorzitter - zal Indonesia voor Europa niet onder doen, want volgens berichten hebben we thans in Indonesia hoogeschoolen op het zelfde peil als die in Europa, alleen wat Indonesia mist is: de kennis van de wijze waarop de Europeanen sociaal omgaan en de wijze van opvoeding.

Den heer Adam Bachtiar zal dit aan ons vertellen, daarom moeten we luisteren met groote aandacht.

De tweede spreker, de heer Boestami, een verpleger werkzaam bij onzen dokter te Mekka, zal ons onderhouden met een lezing over hygiëne. Reeds vorig jaar hebben wij den heer Dokter Abdulpatah verzocht om voor ons een lezing te houden over een hygiënisch onderwerpen, doch verschillende omstandigheden waren oorzaak dat dit geen voortgang kon vinden. Nu zal de heer Boes-

3
Boestami ons daarmede verrijken. wij moeten zijn lezing goed ter harte nemen, te meer, waar thans te Mekka weer vele zieken zijn. Ik noodig thans den eersten spreker uit om op het spreekgestoelte te komen.

De Heer Adam Bachtiar op het spreekgestoelte:

"De Vrede zij op U, de Genade Gods en Diens Zegen. Ik loof God, den Eenige, de salaam en de vrede ruste op den Profeet, na wien geen profeet komt, en aan Diens Verwanten en Vrienden en aan den leider, die volgers vindt.

Geachte heeren neven, op verzoek van eenigen van U wil ik een lezing houden over wat ik gezien heb en weet in Europa; velen denken dat ik koud water uit Europa heb meegebracht, dat ik hier zal uitstorten in dit warme land, maar heeren, op dit oogenblik is het winter in Europa, er is geen koud water wel sneeuw, maar zou sneeuw ook niet nuttig zijn voor landen met een warm klimaat? (Ja, ja, riep de vergadering).

Vorige week heeft de heer Abdoeldjalil mij gevraagd om iets te vertellen omtrent het wezen der vrijdenkers in Europa. Ik wil thans daarvan een kort relaas geven, want ze is gelijk touw, dat lang wordt, indien men het viert en kort wordt indien men het inhaalt.

Omdat ik reeds lang niet het maleisch in den omgang heb gebruikt, gevoel ik schroom om me in die taal uit te drukken. Ik verzoek U wel clement te zijn, bijaldien ik fouten maak.

Vrij beteekent los, onafhankelijk, aan niets gebonden, denken beteekent het beschouwen van wat ook om verschil overeenkomst, oorzakelijk verband te vinden en begrippen oordeelen te vormen, met vrijdenkers worden dus bedoeld menschen, die aan niets gebonden zijn in hun denken en geen

geloof

4

geloof hechten in het wezen Gods. Volgens hen ontstaat alles volgens den wil van de natuur, volgens natuurwetten en regels niet door God, Eere zij Hem, den Verhevene. Een plant, bijvoorbeeld, groeit en ontstaat uit vele zouten en stoffen, die de Westerlingen benamen met zuurstof, koolstof e.a. Deze stoffen vormen de plant, de vruchten, bladeren, twijgjes, in het kort door verbindingen en vereenigingen van stoffen ontstaan er andere stoffen en zoo verder. Niets op deze wereld is volgens hen door God geschapen, maar alles ontstaat door de natuur. De vrijdenkers gelooven aan geen godsdienst, noch het Christendom, noch het Jodendom noch ook de Islaam. In Europa en in Amerika zijn vele vrijdenkers ook in Indonesia bevinden er zich velen, maar de meesten vindt men toch in Rusland. Dit wordt verklaard doordien de menschen in Rusland onder invloed zijn van het Communisme, terwijl voorts de menschen er zich als lammeren gedragen en gewillig zich laten voortleiden naar waar de herder hen brengt. Ook hebben de leiders van de communisten een heel groote macht, zij kunnen naar willekeur doen en laten. Maar reeds voordat het communisme er ingang heeft gevonden, hielden velen al niet van het Christendom, omdat deze godsdienst er te zeer op het volk drukte, en de macht der kerken, die alle grenzen overschreed de woede van het volk deed ontstaan, en de revolutie die vele kostbare levens vernietigde. Nu de macht van het communisme er onbeperkt heerscht, zijn vele kerken, zoowel groote als kleine, omvergehaald. De antipathie, die de Sovjet eerst tegen het Christendom gevoelt, begint zich thans uit te breiden tegen het Jodendom en den Islaam. Het spreekt van zelf, dat daarmede de zoo begeerde vrijheid van denken zich richt naar het Communisme.

De agenten van het communisme (Sovjet agenten) dwingen niet alleen de volwassenen, maar zij voeden ook de jeugd

op om hun godsdienst te verlaten.

In een der scholen in Zuid-Rusland gebeurde onlangs het volgende:

Een onderwijzer riep een zijner leerlingen voor de klas en de onderwijzer vroeg hem, of hij nog geloof hechte aan zijn godsdienst, en of hij ook elken Zondag nog de kerkdienst volgde. Het kind antwoordde, dat hij nog steeds elken Zondag met zijn vader naar de kerk ging. "Wat doe je in de kerk?" Het antwoord luidde: "Daar vraag ik om zegen en om voorspoed." "O, leerling, wat ben je dom!" riep de onderwijzer. "Jouw God geeft jou nooit iets. Je kunt het probeeren. Bid je Heer hier maar en doe een verzoek, en laat zien of je verzoek wordt ingewilligd!" Bedroefd bad het kind God om hem een stukje brood te geven, lang bad hij, maar geen brood daalde neer. Verlegen sloot hij zijn oogen en sprak geen woord. Toen zei de onderwijzer: "Vraag nu dezen heer eens, (hier op een agent van het communisme wijzende) om wat je zooeven vergeefs vroeg, zooveel als je hartje lust." Het kind vroeg daarop den heer om wat brood. Waarschijnlijk had de heer al voorbereidingen genomen, want toen het kind zijn verzoek had gedaan, werd hem door den heer een stuk brood toegereikt, dat hij uit zijn zak haalde. De onderwijzer zei: "Zie je nu wel, kind, dat er geen God bestaat, en dat alleen de liefderijken en barmhartigen deze Agenten van het Communisme zijn; vertel voort, dat de Agenten van het Communisme rijker zijn dan God".

In het kort, de haat tegen de godsdiensten heeft zich thans uitgebreid, vooral tegen het Jodendom, omdat de Joden er ten koste van de Russen rijkdommen verwerven.

Ook in Spanje heeft het "vrij-denken" veld gewonnen, dank zij den invloed van de Republikeinsche partij, omdat de Kerken aan de zijde stonden van de Monarchistische partij. Nu de Republikeinen aan het bewind zijn gekomen, hebben velen onder

6
onder hen de kerken verbrand.

Wat of het ook zij, feit is, dat het "Vrij-denken" zich in Europa begint te verbreiden, en dat het zaak is dat degene, die in Europa wenscht te studeeren zich eerst terdege op de hoogte stelt van de ware kennis van den Islaam, indien hij Islamiet is.

Ik heb gezien, dat velen, die in Europa studeeren hun godsdienst vergeten, zelfs haten eenigen onzen Islam, omdat ze slechts boeken lezen geschreven door anti-Islam schrijvers terwijl ze niet weten de ware inhoud van den Islaam. Ik vertrouw dat deze zelfde personen indien ze wat meer aandacht besteedden aan de studie van den Islaam, zij den Islaam niet zullen haten en zij zich niet op een afstand daarvan zullen houden, omdat in den Islaam vele leeringen van hoog moreel gehalte voorkomen.

Laat ons hen echter niet haten, laat ons echter niet van hen vervreemden. Wij moeten veronderstellen, dat zij zich ver houden van den Islaam doordien onze gedragingen slecht zijn en omdat onze toestand niet overeenkomstig den tijd is.

In het onderwijs, zie ik, dat wij niet medegaan met den stroom der tijden, dat wij maar de ouderwetsche methoden volgen van uit het hoofd leeren en den zin van het geleerde niet begrijpen. Het ware beter als het onderwijs gegeven wordt in de taal van het land zelf dan in een vreemde taal. Ik ben er van overtuigd, dat indien het onderwijs gegeven wordt in de landstaal het resultaat veel beter zal zijn dan het onderwijs in een vreemde taal.

Ook bezit het uit het hoofd leeren vele nadeelen, eerstens stomp het de hersenen af, omdat men dan niet zelfstandig leert denken, maar slechts denkt aan hetgeen anderen voor hem denken, dat wil zeggen men is niet vrij in het denken.

Tweedens

7
Tweedens zal het denkorgaan nooit goed worden geoefend, omdat men dan maar steeds opzegt wat anderen opschrijven. Men moet een of twee bladzijden uit een boek lezen, het boek sluiten en zijn gedachten over het gelezene laten gaan, probeer het gelezene in je moedertaal over te brengen, zodoende heeft het lezen nut en trekt men er de vruchten van.

Ook moet men zijn gedachten bij de studie concentreeren, je gedachten moeten zich slechts bepalen tot hetgeen je bezig bent te bestudeeren, laat je gedachten niet dwalen. Wanneer je je gedachten niet kan bijeenhouden, sluit dan liever je boek en doe een wandeling, wat ook nuttig is omdat dit je gezondheid bevordert.

Velen ook studeeren in boeken zonder de minste belangstelling, deze menschen moeten hun studie maar beeindigen en naar een ander werk zoeken.

De Europeanen studeeren met een vaste wil, ze concentreeren hun gedachten, denken aan niets anders dan aan hun studie. De beroemde Edison heeft tijdens een studie zijn trouwdag vergeten. Op den dag van het huwelijk waren vele menschen ook de bruid en de huwelijksvoltrekker aanwezig. Maar tot op het bepaalde uur van het huwelijk was Edison niet te zien. Men zocht naar hem en vond hem in zijn laboratorium in een vuile kleeding. De menschen die naar hem zochten vroegen; "Weet U niet, dat het vandaag de dag van Uw huwelijk is?" "O, is het vandaag Maandag". (de bepaalde dag van het huwelijk). "Zeker". Toen herinnerde Edison zich dat hij moest gaan trouwen. Zoo sterk is het concentratie-vermogen van den westerling bij de studie, zoo is dit ook het geval met vele knappe menschen zooals: Segrett, al Baba, Ibn Sina en anderen. Wij moeten bij de studie onze gedachten concentreeren, met alle macht en kracht en wil, dit beteekent 90 % menschelijk/^{vermogen} en 10 % Goddelijke voorspraak, maar ook dat wij eerst moeten gaan

werken en daarna pas in Hem berusting zoeken.

Bovendien moet U, heeren, zorgen voor Uw gezondheid immers een goede gezondheid is een onontbeerlijk wapen en een middel voor dengeen, die de wetenschap zoekt, bijvoorbeeld, de pelgrim, die zich naar Mekka begeeft moet voldoende geld voor het noodige onderhoud hebben, zoo ook dient de zoeker naar wetenschap gezond zijn.

Hij die onderwijzer wil worden moet kennis bezitten van opvoedkunde, de kennis op welke wijze de leerling het geleerde vlug kan opnemen, dus niet dat de kennis van den leerling evenredig moet zijn aan den studietijd, maar wel door de wijze waarop de onderwijzer hem les geeft. Ook moet de onderwijzer kennis hebben van de zielkunde en zedekunde, opdat hij wete, welk een indruk zijn onderwijs op den leerling achterlaat.

Indien ik zeg: "Volg de Europeanen na, dan beteekent het niet, dat gij, heeren, hen zult navolgen in het dragen van een pantalon en een das, hen zult navolgen in houding en fierheid, dit is niet wat ik bedoel, want het naapen van kleederdracht doet beschaamheid ontstaan indien men niet goed navolgt. Bijvoorbeeld: Men volgt het dragen van een das na, we worden uitgelachen indien we de das scheef dragen, ook worden we uitgelachen als straks de kleuren van de das niet harmonieeren met de kleur der jas, wat ik verzoek is dit, nl. dat U den Westerlingen navolgt in het betrachten van energie, het houden aan een eenmaal gegeven woord, het waarde hechten aan tijd, 10 uur beteekent voor hen 10 uur en niet 11 uur, wenden we ons blik van het Westen af en zien we naar Japan, dan zien we dat een land, dat in 1883 nog zeer conservatief is, thans door een energieke inspanning van een halve eeuw zich een plaats weet te veroveren naast de groote Europeesche mogendheden.

Tot slot roep ik uit: Leve de Islaam en moge het zijn
strijders

9
..... strijders welgaan.

De voorzitter: We danken den heer Adam Bachtiar voor diens rede en we hopen, dat wat Zijn EdelGestrenge te berde b brengt door ons ter harte zal worden genomen en dat zij voor ons van nut moge zijn. En nu verzoek ik tweede spreker, den heer Boestami om zijn voordracht te houden, maar waar het al zoo laat is geworden, wordt hij verzocht slechts 15 minuten te spreken, waarna de rede dan op Maandagavond kan worden vervolgd.

De heer Boestami:

Jongelieden, -Geluk en voorspoed mogen U ten deel vallen, voorspoed in deze wereld en voorspoed in het hiernamaals. Ik ben geen deskundige op hygienisch gebied, want wat is toch de kennis van een verpleger gelijk ik, maar ik zal het toch wagen hier te spreken doordien ik .....veel met zieken in aanraking kom. (gelach). Ik heb te voren nimmer een lezing gehouden, noch ben ik gewoon een lezing te houden, derhalve verzoek ik U mij te vergeven, nog voordat ik de fouten heb gemaakt. De jongelieden, die godsdienstonderwijs nemen, moeten voor hun lichaam en gezondheid zorg dragen, want een gezond oordeel en verstand komen slechts voort uit een gezond lichaam. Kindertjes, jongelieden, die zich nog in de buik der moeder bevinden, worden reeds goed verzorgd, nu we niet meer in de buik der moeders zijn moeten we dus zelf voor onze gezondheid zorgen. Ik wil U vertellen van een plant, weten de heeren soms ook welke plant ik bedoel? (neen, luidde het antwoord van het publiek). "De Padiplant",

vervolgde spreker, "heelgemakkelijk en eenvoudig niet waar? Indien we naar Mekka gaan nemen we beras mee, deze beras is afkomstig van de padiplant ook als we door onze ouders worden weggestuurd om koranonderricht te krijgen, krijgen we beras mee, niet waar? Met een zakje beras! Aanvankelijk dacht men, dat de

rijst

10

dat de rijst alleen noodig is om het buikje te vullen, dat de rijst geen ander functie heeft dan alleen de honger te stillen, maar in 1894 bevond er zich een zekere Heer Eykman te Batavia, die de eerste was die de medicinale eigenschappen van de rijst heeft ontdekt. Hij had een koppel kippen in een hok, die hij niet los liet en beras als eten gaf. Maar wat was het gevolg? Vele kippen gingen dood. Naar de oorzaak zocht men vergeefs. Toen gaf de heer de kippen padi ten eten. Nu werden de kippen weer dik en gezond. De oorzaak wist men ook niet. Daarop gaf de heer de kippen weer beras tot voedsel, niet ik herhaal mijn woorden, neen alleen de heer gaf de kippen weer beras tot voedsel, en toen de kippen weer beras aten, werden ze ..... (hier onderbrak spreker zijn rede, doordien de tijd verstreken is.

Het publiek verzochtspreker nog de rede voort te zetten maar nu de tijd verstreken was, zou de rede Deo Volente a.s. week worden vervolgd.

De voorzitter betuigde nogmaals de dank der aanwezigen en de vergadering werd wegens het late uur gesloten met een voorlezing uit de Qoeraan.

M e k k a h, 22 Maart 1932.

kol. 10 pag.

D j e d d a h , 1 April 1932.-

N° 363 /P.-92.

Bijlagen : *één*

Onderwerp: Verslag van een vergadering van
de Madjlis As-Sjaura al-Indonesia.

Eerbiedig moge ter kennisse van Uwe Excellentie hiernevens worden aangeboden de vertaling van een in de Maleische taal door den schrijver Siradjoeddin opgesteld verslag van de op den 14den Maart jl. gehouden bijeenkomst van de vereeniging Madjlis as-Sjaura Indonesia.

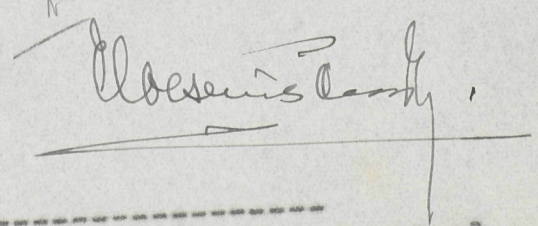
De Heer Adam Bachtiar, die de lezing heeft gehouden over de opvoeding en het gemeenschapsleven in Europa, is iemand uit Pariaman (Sumatra's Westkust) die acht jaar in Nederland is geweest en daar gestudeerd heeft onder leiding van wijlen Dr. Nieuwenhuis. Volgens zijn mededeeling is hij onlangs benoemd tot leeraar in de geographie aan de Algemeene Middelbare school te Djocja. Behalve uit religieuze overwegingen bezocht hij het Heilige Land op zijn doorreis naar Nederlandsch-Indië ter verruiming van zijn blik en om de harten van zijn ouders die naar het voorkomt zich ongerust hebben gemaakt voor het geloof van den heer Adam Bachtiar, gerust te stellen.

De tweede spreker op de vergadering was de heer Boestami verpleger toegevoegd aan den Gezantschaps-arts. Aangezien hij Padanger is, en dus al de leden van de vereeniging kent, mag hij vrijelijk de vergaderingen van de Madjlis as-Sjaura bijwonen. In Indië was hij leider en redacteur van het verplegers-bondblad. Wegens zijn geestige wijze van spreken werd zijn lezing welke een zuiver propaganda was voor de bestrijding van beri-beri, door het publiek zeer geapprecieerd.-

De Zaakgelastigde.

Bij afwezen:

De Vice-Consul.

A a n

Zijne Excellentie den Heere Minister
van Buitenlandsche Zaken

te
's G r a v e n h a g e .

Doordruk dezès aangeboden aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië en den Adviseur voor Inlandsche Zaken te Batavia.